

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

55 725 11 Klinikai fogászati higiénikus

2021. június 16.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábrián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. **6 pont**
Egészítse ki az alábbi táblázatot a hiányzó magyar, vagy latin kifejezésekkel!

Latin kifejezés	Magyar kifejezés
glandula sublingualis	<i>nyelv alatti mirigy</i>
<i>gingivectomy</i>	ínykimetszés
ptyalismus	<i>nyálfolyás</i>
<i>os ethmoidale</i>	rostacsont
<i>processus alveolaris</i>	fogmedernyúlvány
<i>xerostomia</i>	szájszárazság

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.* **4 pont**
Nevezzen meg a tejfoggyökér eltávolításának indikációi közül négyet!

- *a gyökér gyulladást okoz*
- *a gyökér gyulladást tart fent*
- *akadályozza a maradó fog előtörését*
- *eltereli a helyes irányból a maradó fogat*
- *a maradó fogak által félretolva visszamarad a szájban*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* **2 pont**
Fogalmazza meg a barázdazárás előnyét!

A barázdazáró anyag plasztikus védő bevonatot képez a fogak veszélyeztetett felszínein, amely megakadályozza az ételmaradék és a baktériumok behatolását a szűk, szabálytalan lefutású barázdák és gödröcskék mélyére. A barázdazárásnak köszönhetően a sima, barázdazárt fogfelszín könnyebben és hatékonyabban tisztítható, így csökken a fogszuvasodás kialakulásának kockázata.

4.*

4 pont

**Nevezze meg a barázdazárás anyagait és azok használatának előnyeit!
Írjon egy-egy előnyt!**

Anyag: *Kompozíciós anyagok (adhezív technikával)*

Előnye:

- *jó és tartós retenciót biztosít*
- *kevésbé oldékony*
- *kopásálló*
- *erősen tapad*

Anyag: *Üvegeionomer-cement*

Előnye:

- *nedvességtűrő*
- *növeli a zománcfelszínek fluoridtartalmát*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.*

10 pont

Ismertesse az Oral Hygiene Index (OHI-S) lényegét és kivitelezését!

Lényege:

Plakkfestés nélkül alkalmazható szájhygiénés index.

Kivitelezése:

Hat fogfelszínen határozzák meg a lepedék (DI) és a fogkő (CI) felrakódás mértékét: 16, 26 (vagy 17, 27) buccalis, 36, 46 (vagy 37,47) lingualis, 11 (vagy 21) labialis, 31 (vagy 41) lingualis felszínén.

A szondát a fogak említett felszínein végighúzva, a plakkban hagyott karcnyom, illetve a felrakódott fogkő érdessége alapján kell értékelni.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.*

6 pont

Soroljon fel a sikeres egészségnevelő személyiség jellemzői közül hatot!

- *szakmailag felkészült, meggyőző*
- *a problémák iránt fogékony, érzékeny*
- *jó kommunikációs készséggel rendelkezik*
- *jó konfliktuskezelő*
- *felelősségteljes*
- *hiteles, jó példát mutat*
- *empatikus, emberszerető*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.

6 pont

Csoportosítsa a barázdazárás indikációit és kontraindikációit! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. approximális felszín
2. caries aktivitás
3. caries jelenléte a barázdában
4. egészséges, frissen előtört tej,- és maradó molárisok
5. felső metszőfogak mély palatinális gödröcskái
6. öntisztuló barázdarendszer

Indikáció: ...*2., 4., 5....*Kontraindikáció: ...*1., 3., 6....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

8.*

4 pont

Írja le a praecancerosus laesio és praecancerosus állapot fogalmát!

Praecancerosus laesio: *az a megváltozott morfológiájú szövetterület, melyben carcinoma gyakrabban fordulhat elő, mint a hasonló lokalizációjú, normálisnak látszó nyálkahártyán (pl. leukoplakia, erythroplakia)*

Praecancerosus állapot: *a szájnyálkahártya általánosan megváltozott állapota, melyhez a carcinoma szignifikánsan megnövekedett kockázata társul (pl: vashiányos anaemia, lichen oris)*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

9.*

4 pont

Írja le a szopatás fogászati szempontból fontos/jelentős hatásait! Írjon négyet!

- *a szopáskor keletkező vákuum elősegíti az állcsontok fejlődését*
- *a szopáskor végzett izommunka a rágóizmok harmonikus fejlődésének hatásos ingere*
- *a szopáskor keletkező húzóerő segíti a csontnövekedést*
- *csökken az állcsont- és fogazati fejlődési rendellenességek kialakulásának lehetősége*
- *a szopás a szabályos fogazat kialakulásának egyik fontos tényezője*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

8 pont

Hasonlítsa össze a Gracey-kürett és az univerzális kürett paramétereit a megadott szempontok szerint! Töltse ki a táblázatot!

	Gracey-kürett	Univerzális kürett
Alkalmazási területe	<i>különböző kürett a különböző fogcsoportok és fogfelszínek számára</i>	<i>egy kürett az összes fog számára</i>
A penge használata	<i>egy vágóél aktív, a penge működő éle lefelé néz</i>	<i>mindkét vágóél aktív</i>
A penge görbülete	<i>a penge két síkban hajlított</i>	<i>a penge egy síkban hajlított</i>
A penge hajlásszöge	<i>a penge faciális síkja a felső élen 70, az alsó élen 110 fokos szöget zár be a terminális nyakkal</i>	<i>a penge faciális síkja 90 fokos szöget zár be a terminális nyakkal</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***5 pont****Ismertesse a harapásemelők feladatát és alkalmazásának céljait!**

Feladata:

- *az occlusalis erők egyenletes elosztása*
- *a fogak tehermentesítése*

Alkalmazásának célja: Írjon hármat!

- *a bruxismus enyhítése*
- *az occlusalis interferenciák megszüntetése*
- *az abrasio megakadályozása a bruxáló mozgások megmaradása ellenére*
- *az állkapocs mozgásának korlátozása és a bruxismus megszakítása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.**8 pont****Csoportosítsa okklúzió érintettség alapján az alábbi töréseket! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!**

1. orrcsonttörés
2. dentoalveolaris törés
3. Le Fort II. törés
4. orbita izolált törése
5. naso-orbito-ethmoidalis törés
6. maxilla sagittalis törése
7. Le Fort III. törés
8. nasofrontalis törés

Okklúziót nem befolyásoló törések: *...1., 4., 5., 8....*Okklúziót befolyásoló törések: *...2., 3., 6., 7....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

13.*

7 pont

Soroljon fel a leggyakoribb, gyógyszerek által okozott szájüregi mellékhatások közül hetet!

- *szájszárazság*
- *ízérvészavar*
- *rágási nehezítettség*
- *fekélyek kialakulása*
- *nyálkahártya-gyulladás*
- *vérzés*
- *ínymagnagyobbodás*
- *nyálkahártya atrófia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

5 pont

Nevezze meg a felsorolt anyagok alkalmazási területét a fogászatban!

- akrilát: *...protetikában használatos anyag, fogművek alapanyaga...*
- eritrozín: *...plakkfestő anyag...*
- kloropercha: *...gyökértömő anyag...*
- klórhexidin: *...plakkredukáló hatású anyag...*
- karbamid-peroxid: *...fogfehérítés során használt fehérítőanyag...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

4 pont

Ismertesse az alábbi fogalmak lényegét!

Abrázio: *A fogak keményállományának patológiás kopása, ami külső fizikai behatásra jön létre. Klinikai képe: sima felszínű kopás.*

Erózió: *Kémiai anyagok hatására fellépő foganyagvesztés, amely a savakkal közvetlenül érintkező felszínnek demineralizációja miatt jön létre.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

16.***5 pont****Ismertesse az ultrahang- és szonikus fogköeltávolítás menetét/technikáját!**

- *megfelelő depurátorfej kiválasztása*
- *a műszer hangolása: frekvencia beállítása, amplitúdó beállítása, hűtővíz beállítása*
- *a fogfelszín és a működő depurátor hegye közötti szög nem nagyobb, mint 15 fok*
- *a depurátorfej állandó mozgatása a fogfelszínen (fogállomány sérülés elkerülése)*
- *depurálás után a fogfelszínnek lesimítása kézi depurátorral és polírozókkal*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.***8 pont****Soroljon fel a fogászati egészségnevelés lehetséges helyszínei közül nyolcat!**

- *fogászati kezelőhelyiség*
- *prevenációs helyiség*
- *iskolai egészségügyi rendelés*
- *védőnői tanácsadó*
- *várandós gondozó*
- *kórház, fekvőbeteg intézet*
- *gyermek, felnőtt háziorvosi szolgálat*
- *a beteg otthona*
- *oktatási intézmények (óvoda, iskola)*
- *gondozóintézetek, szociális otthonok*
- *egészségügyi társadalmi rendezvények, klubok*
- *munkahelyek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.

4 pont

Párosítsa a fogalmakhoz leírásukat! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

A. biofilm

C. debris

B. akvirált pellicula

D. materia alba

1. a mikroorganizmusok egy felületen összetapadt, egybefüggő bevonatot képező sejtjeiből áll
2. a szájban visszamaradt táplálék
3. nyálprotein a nyálból kiváló, struktúra nélküli, baktériumot nem tartalmazó, filmszerű anyag (a benne lerakódott festékanyag - kávé, dohány - elszínezi)
4. jól látható, szürkés-fehér-sárga, puha, kevésbé tapadó depozitum a gingivánál

A.—...1....,

B.—...3.... ,

C.—...2....,

D.—...4....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)